

GAZETY WILENSKIE

W SOBOTĘ DNIA 5. STYCZNIA ROKU 1780.

Z HOLLANDYI

Z Leydy 29. Grudnia.

Piszą z Amsterdamu, iż Kapitan Jan Paweł Jones mający pod swą Komendą Fregatę *Amerykańską*, Przymierze nazwaną, popłynął już dnia zawcorayszego z Portu *Texel*. Tegoż samego czasu udało się na morze pięć okrętów wojennych *Hollenderskich*, z których trzy pierwsze mają pły-

nać na Morze *Szrodziemne*, dwa inne do *Indyi Zachodnich*. Pod załogą tychże okrętów wysłano Flotę Kupiecką, której częśćznaczona jest do *Indyi Zachodnich*, część na Morze *Szrodziemne*, część do Portów *Francuskich*, *Hiszpańskich*, *Angielskich*, i *Portugalskich*.

W Ostatnich Liściach *Francuskich* nie czytamy żadney

wzmianki o przybyciu do *Brest* Eskadry Hrabi de *Sade*, ani zatym o zabranii przez niego okrętu wojennego *Angielskiego Chatham*, Donosi się przeciwnie z *Portsmouth*, iż pomieniony okręt wszedł tam dnia 9. zrana, wprowadziwszy na Morze *Manche* 41. Statków z *Lizbony* i *Oporto*. Wczasie swej przeprawy napotkał był tenże okręt Eskadrę *Hiszpańską*, od której jednak nie był napastowanym. W tymże Liście z *Portsmouth* doda się, iż okręt *Chatham* popłynął dnia 18. z *Spithead* do *Nore* (uścia Rzeki *Tamizy*.)

Z *Leydy* d. 3. *Stycznia*

W *Amsterdamie* i *Rotterdamie* (iako z tamtąd doniesiono) oze-
zła się teraz wieść świeżo z *Londynu* odebrana, nie tylko o szczęśliwym przybyciu 9. okrętów Kompanii *Angielskiej Indyjskiej*, ale jeszcze o zabranii przez *Anglików* sześciu Fregat wojennych *Francuskich* i 13. Statków przewozowych. Gdy albowiem Hrabia d' *Estaing* podzielił siły morskie *Francuskie w Ameryce* będące na trzy Dywizye; z

których pierwszą do *Europy* poprowadził, drugą oddał J. Panu de la *Mothe Piquet*, trzecią zaś od 5. okrętów lizergowych sześciu Fregat i 13. Statków przewozowych, zostawił pod Komendą J. Pana de *Grasse*; tę ostatnią załoczyła wielka nawałność i tak rozrzuciła, iż 5. okrętów wielkich nie mogły się z sobą złączyć; Fregaty zaś lubo się z 13. Statkami złączyły, napotkane jednak od Amirała *Parker* z większemi daleko siłami, musiały się bez dania najmniejszego odporu poddać.

Z *ANGLII*.

Z *Londynu* d. 21. *Grudnia*.

Odebrane w tych dniach wesołe nowiny, tak z *Georgii* o wygranej pod Miastem *Savannah*, iako z Powiatu *Honduras* o zabranii przez naszych Osady *Hiszpańskiej St. Fernando de Omoa*, Dwór nie tylko *Gazetą* wczorayszą *extraordinaryną*, ale nadto biciem z armat Ludowi ogłosił, czego tu nie czyniono od początku *Woyny Amerykańskiej*, Pomyślności te wiele

dopomogą Ministrom naszym do oparcia się Stronie przeciwney, która coraz większą i mocniejszy staie się; i już Lord *Rockingham* cofnął swą, Propozycyą, którą podał był dnia 17. w Izbie wyższej względem domagania się o złożenie w Izbie Kopii tych Listów, przez które Gubernator wyspy *Jamaiki* starał się u Ministerium o danie obrony tej wyspie. Przekładano bowiem w teyże Izbie, iż ponieważ Gubernator *Jamaiki* był w stanie wysłania ludzi do wzięcia Osady *Hiszpańskiej*, tym samym ta wyspa nie tylko nie musi być w niebezpieczeństwie, ale ma do tego dostateczne siły dla własney obrony.

Z Londynu d. 24. Grudnia.

Odniesione przez Generała naszego *Prevost* nad *Francuzami* w *Georgii* zwycięstwo będzie mogło uczynić znaczną odmianę w *Ameryce*. Już niektóre Osady nakłaniają się do ugody z *Anglią*, a Rządy Kongressu, iakoteż związek z *Francyą*, w nieśnak iść poczynają. W Prowincyi *Mas-*

sachusetts obrano było Posła do Kongressu, męża zdatnego, ale przyiaznego interesom Dworu; Kongres go nie przyjął do swego zgromadzenia. Złożyła potym taż Prowincya drugą elekcyą, na której powtórnie tegoż obrano, i powtórnie od Kongressu został odrzuconym. Protestowała się zatym ta Prowincya przeciwko takiemu postępkowi Kongressu i oświadczyła się, iż jeśli nie będzie używała zupełney wolności w swych Elekcyach, nie będzie więcej płaciła podatków, i przystąpi do pogodzenia się z *Anglią*. Mówią tu teraz, iż w rzeczy samey wysłała już Deputatów do traktowania o ugodę, którzy mają być już w drodze, iadący do Londynu. Jeśli ta rzecz do skutku przyjdzie, pójdą i inne Osady za tym przykładem z boiaźni, częścią dalszey wojny, która niechybnie nastąpi, częścią rządów absolutnych *Francuskich*, których nie mały dowodzą Hrabia *Esling*, gdy przed atakiem Miasta *Savannah*, posłał był do niego z propozycyą pod-

dania się na imię Króla Jmci
Florentuskiego.

Z Londynu d. 28. Grudnia.

Z wielkim ukontentowaniem Dwór nasz odebrał wiadomość, iż postanowienia Parlamentu *Angielskiego* przyjęte są od Parlamentu *Irlandzkiego* i całego Narodu, z wielką wdzięcznością i radością; z czego można się spodziewać barzo pomyślnych skutków dla całej *W. Brytanii*, mianowicie jedności w obieraniu środków dla dobra powszechnego. Flota Kupiecka, która była dość długi czas w *Lizbonie* i *Oporto*, przybyła naostatek w całości do naszych Portów, pod konwojem *J. Pana Johnstona.*

Ministerium nasze odebrawszy pewną wiadomość, iż *Amerykane* szczerze są nakłonieni do pogodzenia się z *Anglią*, i że już na ten koniec dwóch Deputatów wyznaczyli, bawili się teraz nad wynalezieniem kondycyi, pod którymi mogłaby stanąć ta ugoda. Naznaczeni od Kongressu do traktowania z *Anglią*, Deputaci są (jak słychać) *JJ. PP. Adams i Laurens*, którzy byli oba, jeden po drugim, Prezy-

dentami Kongressu. Mała już oni znajdować się w *Paryżu*, a roboty pokoju tego będą rozpoczęte w *Wersalu*, do których ma wnieść i *J. Pan Franklin*. Żądała (jak słychać) *Amerykane* za kondycją przedugodną, czyli fundament Pokoju, ażeby ich Niepodległość uroczystie była przyznana, poczym przystąpią do zawarcia traktatu przyjaźni i handlu, byleby w wszystkie Ustawy Parlamentu *Angielskiego* w czasie terażniejszej wojny uczynione, były skasowane. Spodziewać się należy, iż Dwór chętnie przystąpi do sprawy tak wielkiej wagi, zwłaszcza, że gdy *Francya i Hiszpania* porwały się przeciwko nam z przyczyny wolności handlu *Amerykanom*, tym samym nie zostawi im żadnej gruntownej przyczyny do dalszego prowadzenia niniejszej wojny.

Dnia wczorajszego Dwór odebrał wielką liczbę Listów od swych Ministrów z *Petersburga, Berlina, i Hagi*. Rzecz już jest, pewna, że Dwór wezmie ielzcze na swój żółd 20,000. wyłka zagranicznego.

SUPPLEMENT

DO GAZET WILENSKICH

W SOBOTĘ DNIA 5. STYCZNIA ROKU 1780.

Z Londynu d. 28. Grudnia.

Flota kupiecka z Statkami transportującemi do *Indyi Zachodnich* woysko, artylerya i amunicye w liczbie 300. okrętów z pomyslnym z wyspy *S. Heleny* wiatrem dnia 25. tego miesiąca wypłynęła szczęśliwie pod konwoiem Eskadry Amirała *Rodney* składającej się ze 22. okrętów żeręgowych, nie licząc 10. Fregat i okrętów mniejszych niż są te, które mają po 64. Armat. Ta Eskadra ma na przód zawinąć, do *Gibraltaru* i tam zostawiwszy znaczną część woyska, żywności na 18. miesięcy i Amunicyi w proporcya, ma płynąć do *Indyi Zachodnich*, gdzie ma postępować nietylko odpornie ale i zaczepnie.

Z Londynu d. 31. Grudnia.

Generał *Clinton* w swych

Listach donosi, iż z *Ameryki* miano wysłać dwóch Deputatów do traktowania względem pokoju z Dworem naszym, którzy nie prosto do *Anglii*, lecz do *Francyi* iechać mają. Jedna z największych pobudek, która *Amerykanów* do pokoju nakłania, tabyć ma, iż Generał *Washington* przekładał, iż nie widział żadnego sposobu zaczęcia przyszłotney Kampanii z pomyslnością: nie przeto iakby mu zbywało na Ludziach, ale dla niedostatku pieniędzy, mundurów, i potrzeb wojennych. Tak tego Generała, iak w wszystkich w powiżeczności Prowincyi nieukontentowanie ztąd naybarzieszy pochodzi, że gdy *Francya* przyrzekła *Amerykanom*, iż *Hiszpania* im pożyczy trzy Milliony Pia-

flow, bez wyciągania prowizyi do samego końca wojny, Dwór *Madrycki* proszony o wypełnienie tego obowiązku, nie inaczej chce mu zadość uczynić, chyba że Kongres dla zabezpieczenia tego długu, ustąpi mu niektórych Kraiów; którą propozycyą Doktor *Franklin* odrzuciwszy, napisał do Kongressu radząc mu, aby się godził z *Anglią*. Dwór nasz (iako słychać) dla zupełnego ułatwienia tej ugody, zamysła pozwolić *Amerykańom* tych samych w handlu korzyści, iako ofiarował *Irlandczykom*.

Jmć Pan de *Simolin* Minister *Rosyjski* miał dnia 22, prywatną u Króla Jmci Audyencyą, podczas której komunikował mu Listy odebrane z *Petersburga*. Zarzecz pewną twierdzą, iż na wiosnę będziemy mieli na naszych morzach Eskadrę *Rosyjską* na pomoc *Anglii*, i Kondycye już są z obu stron uchwalone, pod któremi ten posiłek ma być przyślany. Hrabia de *Welder* Pośel extraordinaryiny Stanów Gene-

ralnych *Hollenderskich*, był tegoż dnia na konferencyi z Królem Jmcią. Jeśli prawdą, co mówią, iż okręty Królewskie mają rozkaz rewidować te Statki, które będą naładowane drewnem do budowy, zbroją i inne ni potrzębam wojennemi, wyniknie ztąd bez wątpienia nie mały spór między naszym Dworem i Rzeczpospolitą *Hollenderską*.

Strona przeciwna starać się nieskutecznie od dawnego czasu o złożenie terazniejszych Ministrów, ażeby sama ich urzędy obiać mogła, rzuciła się już teraz do ostatniego środka. Mając na czele 37. Parow i blisko 400. *Szlachty* Possefforow dōbr dziedzičných, usiłuienakłonic wszystkich innych Dziedzicow w liczbie 60. Tysięcy do podpisania Memoryału, który ma być podany do Parlamentu, lub do Tronu, z przełożeniem terazniejszych nieszczęśliwości i z prozbą złożenia niniejszego Ministerium; i jeśli by zaś ten krok był nieskuteczny, podżęga ich do konfederowania się nakształt *Irlandczy-*

korę, aby orężem tego domagali się, czegoby prozbą nie o trzymali. Spodziewa się na leży, że zamiysł ten, dążący do zamieszania całego kraju, skutku nie wezmie.

Z Londynu d. 4. Stycznia.

Czekamy wielkiej wagi nowin od Cieśniny Gibraltarskiej, dokąd popłyneli Amirałowie nasi *Rodney, Digby i Ross*, •Maia oni wnieść wszyscy na Morze Szrodziemne dla opatrzenia tej Fortecy w ludzi, w potrzeby wojenne i w żywność na 18. miesięcy co wszystko z sobą powieźli. Nie obeydzie się więc tam bez spotkania się i bitwy z Donem Ludwikiem Cordova i Donem Barcelo. Eskadry ich złączone, mogą mieć ogółem na 17. okrętów szeregowych, nasi zaś Amirałowie będą mieli 22. także okręty, nie rachując mniej mających nad 64. armaty.

Z Utrechtu d. 6. Stycznia.

Nieodmiennie wieść dawniejsza utrzymuje się, iż *Amerykanie* chcą wnieść w ugodę z *Wielką Brytannią*, iż e już

na ten koniec ułożono projekt, którego trzy istotne punkta te być mają: 1. aby między dwoma stronami u trzymywana była obojętność lub *Armistitium* przez 5. lat; 2. aby uczyniony był traktat handlu i żeglugi iak naywolniey (zey; 3. ażeby *Amerykanie* mogli sami dla siebie obierać Gubernatorów, Officierów &c; W. Liście nawet jednym autentycznym z Londynu pisanym czyta się, iż te roboty zlecone już są jednemu z Agentów Kongressu we *Francyi* zostającemu.

Z FRANCYI

Z Brest d. 20. Grudnia.

Sprzecзка między woyskiem morskim Królewskim i posilkowym przed niejakim czasem tu wszczęta, już jest od Ministra zaspokoiona. Po stanowiono, aby Officierowie posilkowi nosili szlify iedwabne, z trzema tylko lub czterema nitkami złotemi.

Komenda woyska morskiego w tym Porcie oddana jest, na miejscu Hrabi d' *Orvilliers*, J. Panu de *Guichen*. Kuryer,

który nam otym donioſł, przywiozł tu razem dla J. Pana *de la Prevalais*, któremu zdana była do czasu ta Komenda, rozkaz wyſyłający go do dóbr ſwych na wygnanie. Jeſt to skutek zayzdroſci woyska morſkiego, które mu nie dopuſzczalo wyſłać okrętów na spotkanie zbliżającego ſię do Portu Hrabi d' *Eſlaing*, i uczynienia mu przyzwoitych honorów, zwłaszcza iż zawieſił był na ſwym okręcie banderę Vice-Amirałką. Zawziętość ta przeciwko temu Vice-Amirałowi dalej ieſzcze poſzła, Nie dopuſciło toż woysko J. Panu *de la Prevalais* oddać mu wizyty; a gdy Matikowie i Obywatele tego Miasta przyimowali go z okrzykami: *Niech żyje Król! Niech żyje d' Eſlaing!* a potym zawieſzali mu na drzwiach wieńce; z woyska morſkiego żaden przeciwko niemu nie wyſzedł, ani gdy

tu przybywał, ani gdy ztąd do *Wersalu* wyieżdżał.

Hrabia *Duchaffault* odebrał rozkaz iechania do Dworu. Przyczyna iego tam bytności nie inna być muſi, iak tylko naradzenie ſię z nim i z Hrabią d' *Eſlaing* względem przyſzłej Kampanii.

Z Madrytu d. 13. Grudnia,

Poſłano do Obozu *S. Rocha* 30. Cyrulikow, powiewaź zagęſciła ſię tam biegunka krwawa, wielką ſzkodę w woysku czyniąca.

Z WŁOCH

Z Genuii d. 20. Grudnia.

Według Liſtow z Portu *Cadix*, odbrano tam wiadomość, iż Korſarze *Angielscy* zabrali dwa Statki płynące z *Buenos Ayres*, ieden naładowany znaczną kwotą ſkór, drugi 100,000. *Piaſtrow*, iako też różnemi towarami. Ma także być w niebeſpieczeńſtwie i trzeci Statek płynący z *Hawany* z cukrem, tabaką &c.

DONIESIENIE z WILNA

W Drukarni tuteyſzey J. K. Mei. przy Akademii nayduią ſię Księgi: 1. Skanarel Doktor przymuſzony komedya w ięzyku Polſki m i Niemieckim wydana w Grodnie. 2. Ver-vert czyli ſzpak 3. Gornicy. 4. Intereſſowaniewicz komedye wydane w Warszawie. 5. Kalen darz Goſpodarſki. z przydatkiem potrzebnych ciekawoſci.